

BILAG 2: DE INTERNATIONALE FORHANDLINGER VEDRØRENDE TELEKOMMUNIKATION 145

FORHANDLINGERNE I WTO	145
<i>Formålet med forhandlingerne i WTO</i>	145
<i>Resultatet af forhandlingerne</i>	146
<i>Hvem forhandlingerne omfatter</i>	146
<i>Hvad forhandlingerne i WTO vil medføre</i>	146
FORHANDLINGERNE I EU	147
<i>Formålet med forhandlingerne i EU</i>	147
<i>Resultatet af forhandlingerne</i>	148
<i>Hvem forhandlingerne omfatter</i>	149
<i>Hvad forhandlingerne i EU vil medføre</i>	149
DANMARKS MULIGHEDER OG INTERESSER I FORHANDLINGERNE.....	149
OVERSIGT OVER FORHANDLINGERNE INDENFOR TELEBRANCHEN	151

Bilag 2: De internationale forhandlinger vedrørende telekommunikation

Forskningsministerens vision om at Danmark skal have verdens bedste og billigste teleydelser, skal ikke kun ses som et isoleret nationalt udspil, men ses på baggrund af de internationale forhandlinger der er foregået før og parallelt med diskussionen vedrørende liberaliseringen af telesektoren i Danmark.

I overensstemmelse med en aftale vedtaget under Uruguay Runden i forbindelse med GATT- og GATS-forhandlingerne¹⁷⁹ blev forhandlingsgruppen "Negotiating Group on Basic Telecom" (NGBT) dannet i april 1994, med det formål at forhandle om basale teleydelser. Tillægsydelser eller value-added services indenfor telekommunikation blev på daværende tidspunkt allerede forhandlet indenfor rammerne af GATS.¹⁸⁰ Forhandlingsdeltagerne i NGBT blev enige om at forlænge forhandlingerne, og 30. april 1996 blev NGBT erstattet af "Group on Basic Telecommunications", der rapporterer direkte til World Trade Organization (WTO).¹⁸¹ USA har ledet forhandlingerne siden begyndelsen, hvilket de stadig gør.¹⁸² Ligeledes har der indenfor EU været ført forhandlinger vedrørende en liberalisering af taletelefonien.

I det følgende vil vi for forhandlingerne inden for både WTO og EU se på forhandlingernes formål, resultatet af forhandlingerne, hvem de omfatter og hvad forhandlingerne ventes at ville medføre.

Forhandlingerne i WTO

Formålet med forhandlingerne i WTO

Målet med forhandlingerne er en fælles global aftale, hvor alle verdens nationer skal tillade udenlandske virksomheder at investere i det enkelte lands telekommunikationsmarked. USA er ifølge eget udsagn kommet med et udspil som de anser som det bedste, og som de mener skal udgøre en standard for forhandlingerne. Når antallet af kvalificerede nationer, der vil indgå en aftale på samme betingelser som indholdet i det amerikanske udspil, er USA villig til at åbne det amerikanske marked helt. Dette antal af kvalificerede nationer kaldes af amerikanerne også for den kritiske masse. Når denne kritiske masse er nået, vil amerikanerne *give fri adgang for udenlandske investeringer i nationens indenlandske og udenlandske teleserviceydelser og teleanlæg, og vil desuden foretage det de kalder en passende regulering af markedet*. De fleste af verdens telemarkeder er i dag dominerede af monopoler, og i følge USA er over 40% af verdens indtjening på teleydelser, og over 34% af verdens teletrafik, endnu ikke tilsluttet acceptable betingelser. De lande, der indgår aftalen, skal implementere den inden den 1. januar 1998.¹⁸³

¹⁷⁹ GATT: General Agreement on Tariffs and Trade. GATS: General Agreement on Trade in Services.

¹⁸⁰ Telekommunikationsservice deles op i to typer: Basale teleydelser, og tillægsydelser (value-added services). Basale teleydelser er selve forbindelsen fra A til B, mens tillægsydelser eksempelvis kan være e-mail og voice-mail. Basisydelser kan leveres via analog teknologi, mens tillægsydelser kræver digital teknologi.

¹⁸¹ WTO: Basic Telecommunications Services Talks den 9-5-1996, p. 1

¹⁸² Office of the United States Trade Representative: Basic Telecom Negotiations den 30-4-96, p. 1

¹⁸³ Office of the United States Trade Representative: Basic Telecom Negotiations 30-4-1996, p.1- 8

Resultatet af forhandlingerne

Indtil videre har forhandlingerne ført til konkrete tilbud fra 48 lande, og for at opnå en fælles global aftale og dermed et åbent verdensmarked, er der tre områder der er interessante:

1. Landets forpligtelse m.h.t. regulering af telemarkedet for dermed at sikre en fair og effektiv konkurrence.
 - 33 lande vil indføre de regler, der blev vedtaget under forhandlingerne. Andre syv lande vil til dels indføre reglerne. Otte lande ville ikke indføre regler til regulering af konkurrencesituationen
2. Dernæst landets forpligtelse eller åbenhed m.h.t. udenlandske investorer i landet og landets dækningsgrad m.h.t. basale telekommunikationstjenesteydelser.
 - 25 lande vil tillade udenlandske virksomheder at investere hundrede procent i basale teleydelser og netværk. 18 lande tillader begrænsede investeringer fra udenlandske virksomheder i basale teleydelser eller tillader kun udenlandske virksomheder at have under halvdelen af aktierne. Fem lande tilsluttede sig ikke forhandlingerne på dette punkt.
3. Til sidst landets forpligtelse m.h.t. international service, inklusiv adgang til satellitforbindelser.
 - 21 lande giver adgang til internationale tjenesteydelser. 12 lande vil gradvist åbne for mulighederne for internationale tjenesteydelser. Adgang til satellitfaciliteter er mulig i 15 landes tilfælde, vil gradvist blive muligt i otte tilfælde og 12 lande kan tilbyde det i begrænset omfang. 13 lande havde ikke noget at tilbyde på dette område.

Hvem forhandlingerne omfatter

Foreløbigt har følgende lande, de såkaldte top 12-lande, indvilget i de samme betingelser som USA: Danmark, England, Finland, Holland, Island, Luxembourg, New Zealand, Norge, Sverige, Tyskland, og Østrig.

Forhandlingernes skal fortsætte i februar 1997, og sandsynligvis vil der komme flere lande til denne liste, da flere lande for tiden forhandler internt om lovgivningen på tele-området, og flere lande er kommet med udspil, der ligger meget tæt på det amerikanske.¹⁸⁴

Hvad forhandlingerne i WTO vil medføre

Ifølge de amerikanske forhandlere er der to måder at etablere sig på i et udenlandsk marked: Enten kan der investeres i det selskab, der tidligere havde monopol på det pågældende marked eller der kan oprettes et eget selskab, der opererer trådløst. I dag er USA kun repræsenteret som fastnetsoperatør i Australien, Canada, England, New Zealand og Sverige.¹⁸⁵

Det danske forskningsministerium ser også en tredje mulighed for en virksomhed der vil etablere sig på et nyt marked - en mulighed som amerikanerne ikke syntes at overveje. Løsningen er, at en tjenesteudbyder også kan leje sig ind på det allerede eksisterende net, og på denne måde tilbyde

¹⁸⁴ WTO: Basic Telecommunications Services Talks den 9-5-1996, p. 5-8

¹⁸⁵ WTO: Basic Telecommunications Services Talks den 9-5-1996, p. 4

tjenesteydelser via fastnettet, uden selv at etablere et net. Denne danske model vil naturligvis kræve en del regulering, og sikkert mere regulering end amerikanerne anser for "passende regulering af markedet".

Lykkedes forhandlingerne vil det ifølge USA betyde, at kravet om bedre og billigere teleydelser bliver opfyldt i de fleste lande. Her er det et krav, at de enkelte lande er villige til at ændre deres lovgivning så udenlandsk investering og adgang til markedet er mulig. Hvis det er nødvendigt, omfatter denne ændring også indførsel af love, der skal sikre en fair og effektiv konkurrence. USA's eget erklærede mål med forhandlingerne er at opnå markedsadgang til andre nationers telekommunikationsmarkeder, således at USA kan udnytte deres stærke konkurrenceevne på dette område. En vellykket aftale vil for USA betyde bedre betingelser for amerikanske producenter af telekommunikation, computer- og luftfartsudstyr såvel som amerikanske leverandører af telekommunikationstjenster og brugere af disse. Det vil også betyde at amerikanske virksomheders datterselskaber og afdelinger rundt om i verden kan kommunikere bedre og mere effektivt med hinanden, hvilket mere generelt set vil være til gavn for USA's konkurrenceevne.¹⁸⁶

Forhandlingerne i EU

Formålet med forhandlingerne i EU

I følge personerne bag Bangemann-rapporten bør Den Europæiske Union sætte sin lid til markedsmekanismerne som drivkraft for overgangen til informationsfundet. Dette betyder, at der må gøres en indsats på europæisk plan og af medlemsstaterne for at gøre op med fastlåste positioner som sætter Europa i en ufordelagtig konkurrencesituation. Dette indebærer igen, at man skal fremhjelpe en erhvervmæssig iværksættermentalitet, som muliggør fremkomsten af nye dynamiske sektorer i økonomien, hvilket igen indebærer, at man skal finde frem til en fælles måde at regulere markedet på, så der kan opstå et konkurrencepræget trans-europæisk marked for informations tjenester.

De lande som først tager hul på informationsfundet kommer sandsynligvis også til at sætte dagsordenen for alle de efterfølgende. Omvendt risikerer de, der træder vande eller vælger halvhjertede løsninger, på mindre end et årti at ende med katastrofale fald i investeringer og beskæftigelse. Europas historie viser, at chancen med sikkerhed vil blive grebet. Informationsfundet skal nok komme. Det eneste spørgsmål er, om det kommer på baggrund af strategiske beslutninger for hele Unionen, eller om det bliver en langt mindre effektiv sammenstyknig af forskellige initiativer i de enkelte medlemsstater.¹⁸⁷

Det er bl.a. med baggrund i denne situationsbeskrivelse i Bangemann-rapporten, at EU har besluttet at forhandle om en liberalisering af de nationale markeder for taletelefoni, da teletjenester og den underliggende infrastruktur er af vital betydning for udviklingen af informationsfundet.

¹⁸⁶ Office of the United States Trade Representative: Basic Telecom Negotiations den 30-4-1996, p. 2

WTO: Basic Telecommunications Services Talks den 9-5-1996, p. 2

¹⁸⁷ Bangemann m.fl.: Europa og det globale informationsfund - Anbefalinger til det Europæiske Råd, EU den 26-5-1996

Resultatet af forhandlingerne

Den 18. juni 1993 vedtog EU's Ministerråd en principbeslutning om en tidsplan for den fremtidige liberalisering af telefonsamtaler eller taletelefoni, samtidig med at forsyningspligten opretholdes. Beslutningen har medført at medlemslandene skal liberalisere de nationale markeder for taletelefoni inden 1. januar 1998. Efter denne beslutning nedsatte Det Europæiske Råd en arbejdsgruppe ledet af kommissær Bangemann, der skulle undersøge det transeuropæiske net indenfor informationsteknologi og telekommunikation. Denne arbejdsgruppe kom med en række anbefalinger til Det Europæiske Råd:

- At medlemslandene accelererer liberaliseringen indenfor telekommunikationssektoren
- At politisk pålagte forpligtelser fjernes fra de nuværende monopolindehavere og omkostningerne ved forsyningspligten i stedet dækkes ligeligt af alle fremtidige operatører
- At der skete en omprioritering af nuværende midler, der står til rådighed indenfor EU, men ikke at der var behov for øgede midler

På baggrund af Bangemann-gruppens arbejde foreslog Kommissionen:

- At der sker en fuldstændig liberalisering af teleinfrastrukturen, og at der desuden fastlægges en tidsplan herfor således, at det sker senest pr. 1.1 1998. Med en fuldstændig liberalisering gives der adgang til at anlægge og drive teleinfrastruktur samtidig med liberaliseringen af taletelefonitjenester
- At liberaliseringen af infrastrukturen sker i sammen hastighed som liberaliseringen af tjenester, således at der er frit valg m.h.t. den underliggende infrastruktur
- At der i en overgangsfase sker en umiddelbar ophævelse af alle begrænsninger m.h.t. anvendelsen af eksisterende alternativ infrastruktur

Rådet vedtog at liberalisere infrastrukturen pr. 1.1 1998, men kunne ikke nå til enighed om en umiddelbar ophævelse af alle begrænsninger m.h.t. anvendelsen af eksisterende alternativ infrastruktur før den generelle gennemførelse af fri konkurrence, den 1. januar 1998.

Med udgangspunkt i, at liberaliseringen af infrastrukturen sker samtidig med liberaliseringen af tjenester, anbefalede Kommissionen herefter:

- Fælles principper for udformningen af nationale tilladelsesordninger og udstedelse af tilladelser til at anlægge og drive teleinfrastruktur
- Sikring af alment udbud af teletjenester til overkommelige priser
- Fremtidige krav til samtrafikvilkår (sammenkobling af net og tjenester)
- Fremtidige krav med henblik på at sikre adgang til infrastrukturen
- Sikring af fair konkurrence

Disse anbefalinger blev behandlet i Ministerrådet i juni 1995, der derefter vedtog en resolution herom.¹⁸⁸

¹⁸⁸ KonkurrenceRådet 1995: Status over liberalisering. Teleområdet, p. 17-19

Hvem forhandlingerne omfatter

Alle EU-lande er omfattet af forhandlingerne, og alle skal leve op til de samme vilkår. Dog har Spanien, Portugal, Grækenland og Irland fået en overgangsordning på fem år, mens Luxembourg har fået fristen udskudt to år.¹⁸⁹

Hvad forhandlingerne i EU vil medføre

Liberaliseringen af telesektoren er som før nævnt et vigtigt skridt på vejen mod informationssamfundet. I følge Bangemann-rapporten vil informationssamfundet betyde et samfund med mere omsorg for den enkelte og et samfund, hvor borgerne får højere livskvalitet med et bredere udvalg af tjenester og underholdning.

For europæisk erhvervsliv vil informationssamfundet betyde en mere effektiv ledelse og organisation, adgang til uddannelse og andre tjenesteydelser, dataforbindelser med kunder og leverandører, som øger konkurrenceevnen. Teleoperatørerne i Europa vil kunne tilbyde et stadig større udbud af nye tillægstjenester med høj værdi. Leverandører af edb- og forbrugerelektronikvirksomheder vil opnå nye og stærkt voksende markeder for deres produkter, ude og hjemme.

Regionerne i Europa vil få nye muligheder for at lade deres kulturelle traditioner og identiteter komme til udtryk og - for så vidt angår regioner i Unionens geografiske randområder - minimering af afstand og fjernhed. Regeringer og forvaltninger vil kunne tilbyde en mere effektiv, gennemskelig og lydhør offentlig service, som er tættere på borgeren og ydes med færre omkostninger.¹⁹⁰

Danmarks muligheder og interesser i forhandlingerne

Som det fremgår at de amerikanske erklærede mål med forhandlingerne vil den amerikanske telekommunikationsindustri og amerikansk industri som helhed få gavn af en fælles global aftale. Ligeledes taler det danske forskningsministerium om, at vi indenfor dansk industri og som danske forbrugere vil få stor gavn af en liberalisering af den danske telesektor. Forskningsministeriet påpeger også vigtigheden af fair konkurrence og har som mål, at Danmark inden år 2000 skal have verdens bedste og billigste teleydelser.

Derfor er Danmark også interesseret i en liberalisering af teleområdet. Danmark er derfor gået videre end EU, og har besluttet at gennemføre liberaliseringen pr. 1.7. 1996. Desuden har Danmark også, i modsætning til EU, allerede nu besluttet at liberalisere den alternative infrastruktur og tilladt at eksempelvis kabel-tv-net kan anvendes til levering af taletelefonitjenester for nemmere at nærme sig den fulde liberalisering i 1998. Yderligere er det også blevet besluttet at ophæve Tele Danmarks

¹⁸⁹ KonkurrenceRådet 1995: Status over liberalisering. Teleområdet, p. 13

¹⁹⁰ Bangemann m.fl.: Europa og det globale informationssamfund - Anbefalinger til det Europæiske Råd, EU, 26-5-1996

eneret til at sende radio- og tv-programmer i telenettet. Dette blev vedtaget den 1. juli 1995. (Trin 1 i teleaftalen).

Oversigt over forhandlingerne indenfor telebranchen

	Nationalt - Danmark	Regionalt - EU	Internationalt - WTO forhandlingerne
Formål	At skabe verdens bedste og billigste teleydelser inden år 2000, således at danske virksomheder kan blive blandt de bedste og billigste udbydere af teleydelser	At komme hurtigt ind i informationssamfundet for at sikre investeringer og beskæftigelsen.	En fælles global aftale, hvor alle verdens nationer tillader udenlandske virksomheder at investere i det enkelte lands telekommunikationsmarked.
Nuværende resultat	Der sker en liberalisering af den danske telesektor den 1.7.96.	EU's Ministerråds principbeslutning om en tidsplan for den fremtidige liberalisering af taletelefoni, samtidig med at forsyningspligten opretholdes. EU-landene skal have liberaliseret markedet for telekommunikation inden den 1.1.98.	Der er fremkommet konkrete tilbud fra i alt 48 lande. Forhandlingerne fortsætter i februar 1997.
Hvem omfatter det	Tele Danmark og andre danske som udenlandske virksomheder, der allerede er, eller vil ind på det danske marked som tjenestudbydere og/eller udbydere af netforbindelser.	EU-landene. Dog har Spanien, Portugal og Grækenland fået en overgangsordning på 5 år. Luxembourg en frist på 2 år mere.	I princippet alle verdens nationer. 11 lande har indtil videre indgået de sammen aftaler som USA - de såkaldte top-12 lande.
Hvad betyder det	Der vil blive udbudt stadig mere differentierede og avancerede teleydelser, som en monopolvirksomhed ikke kan udbyde. Kommer Danmark hurtigt i gang med liberaliseringen, og dermed gør os klart, hvilke krav og ønsker vi har i denne forbindelse, vil vi også have større mulighed for at påvirke EU-reguleringen, og dermed sikre en effektiv konkurrence i Danmark og ikke mindst det øvrige EU. ¹⁹¹	For erhvervslivet vil det betyde en mere effektiv ledelse og organisation, adgang til uddannelse og andre tjenesteydelser, dataforbindelser med kunder og leverandører, som øger konkurrenceevnen. Teleoperatørerne i Europa vil kunne tilbyde større udbud af tillægstjenester. Leverandører af edb- og forbrugerelektronikvirksomheder vil opnå nye og stærkt voksende markeder for deres produkter, ude og hjemme.	Lykkedes forhandlingerne vil det ifølge USA betyde at kravet om bedre og billigere teleydelser bliver opfyldt i de fleste lande. Desuden vil det betyde nye muligheder for producenter af teletjenester, og virksomheder med datterselskaber rundt i verden bedre kunne kommunikere med hinanden, hvilket generelt vil forbedre disse virksomheders konkurrenceevne.

Oversigt over forhandlingerne indenfor telebranchen

¹⁹¹ Forskningsministeriet: Bedst og billigst gennem reel konkurrence, p. 3-4